

Ki?isel ve ?li?kisel Profil

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ki?isel ve ?li?kisel Profil*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24897>

Özet

Kişisel ve İlişkisel Profil, bireylerin kişisel refah düzeylerini ve ilişkilerindeki karmaşık dinamikleri ölçmek amacıyla tasarlanmış bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, Zihniye Okray, R. N. Palabıykoğlu ve E. Çakıcı tarafından 2005 yılında gerçekleştirilen bir yüksek lisans tezi kapsamında Türk kültürüne uyarlama çalışmasıyla kazandırılmıştır. Çalışma, Yakın Doğu Üniversitesi Uygulamalı ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanmıştır. Ölçek, özellikle bireylerin ilişkisel sorunları, bağlanma stilleri ve potansiyel travmatik deneyimlere dair eğilimlerini değerlendiren maddeler içermektedir.

Bu çalışma, orijinal İngilizce ölçeğin kültürel ve dilsel geçerliliğini sağlayarak hedeflemiş olup, ölçeğin Türkiye'deki psikolojik danışmanlık ve klinik araştırmacılar tarafından kullanıma zemin hazırlanmıştır. Ölçeğin derecelendirme mekanizması, katılımcıların belirli ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirlemelerine olanak tanıyan bir Likert Tipi format kullanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kişisel ve İlişkisel Profil, ilişki kalitesi, psikolojik uyarlama, Likert Tipi, yüksek lisans tezi, ilişkisel dinamikler, yetkin bağlanma.

Yazarlar

Zihniye Okray, R. N. Palabıykoğlu, E. Çakıcı

Amaç

Kişisel ve İlişkisel Profil ölçeğinin temel amacı, bireylerin kişisel ilevsellik düzeylerini ve özellikle romantik ya da yakın ilişkilerdeki davranışsal ve duygusal kalıpların sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Ölçek, bireylerin ilişkilerini sonlandırma eğilimleri, partnerlerini idealize etme veya deersizleştirme (splitting) gibi uç düşünce biçimleri ve geçmiş travmatik deneyimlere dair ifadeleri ölçerek, ilişki ve kişilik patolojilerine yönelik göstergeler sunmayı amaçlar.

Türkçe uyarlama çalışması, bu orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerinin Türk kültürüne transfer edilebilirliğini incelemek ve klinik ortamlarda kullanılabilecek geçerli bir araç sunmaktır. Bu sayede, Türkiye'deki araştırmacılar ve klinisyenler, ilişkisel sorunlarının derinlemesine anlaşılmasına yardımcı olacak standardize edilmiş bir araca sahip olmuştur.

Yapı

Kişisel ve İlişkisel Profil, genellikle karmaşık psikolojik yapıları ölçmek üzere tasarlanmıştır. Maddeler incelendiğinde, ölçeğin odaklandığı temel yapılar şunlardır:

İlişki İstikrarlılığı ve Sonlandırma Etilimi: Bireyin mevcut partneriyle olan ilişkisini bitirme konusundaki ciddiyetini ve kararlılığını değerlendirir.

Duygusal Dengesizlik ve Bölme (Splitting): Partnerin algılananında aşır uçlar arasında gidip gelme (mükemmeliyetten kötülüğe) durumu. Bu, sıklıkla Borderline Kişilik Bozukluğu gibi durumlarda görülen bir savunma mekanizmasıdır.

Travma Geçmişi ve Güvenlik: Özellikle 18 yaşından önce yaşanan cinsel istismar veya uygunsuz temas deneyimlerinin varlığı.

Agresyon ve İddet Etilimi Onay: İlişkilerde fiziksel iddet eylemlerini (örneğin tokat atmayı) belirli koşullar altında onaylama etilimi.

Geçerlik

Kaynak materyalde Kişisel ve Psikolojik Profil ölçeğinin geçerlik (Validity) istatistiklerine dair somut veriler sunulmamıştır. Ancak, bir uyarılma çalışması için temel gerekliliği olarak, orijinal ölçeğin yapı geçerliğinin (construct validity) ve eş zamanlı geçerliğinin (concurrent validity) Türk örnekleminde incelenmesi beklenir.

Uyarılma sürecinde tipik olarak dilsel eşdeğerlik, geri çeviri yöntemleri ve uzman görüşleri kullanılarak kapsam geçerliği sağlanmıştır. Yüksek lisans tezi, bu ölçeğin Türkçe formunun, ölçmeyi amaçladığı ilişkisel ve kişisel yapıları doğru bir şekilde temsil ettiğini göstermek için bir dizi istatistiksel analiz içermesi olmalıdır.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta Kişisel ve Psikolojik Profil ölçeğinin güvenirlik (Reliability) değerleri belirtilmemiştir. Psikometrik açıdan güvenilirlik, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. Bir uyarılma çalışmasında, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve madde-toplam korelasyonlar gibi metotlar kullanılarak güvenilirlik kanıtları sunulması esastır.

Uyarılma çalışması için, ölçeğin farklı alt boyutları yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermesi, dolayısıyla ölçüm hataları düşük olduğunu kanıtlaması beklenir. Ölçeğin uzun vadeli kararlılığını test etmek için test-tekrar test güvenilirlik analizleri de bu tür akademik çalışmalarda yaygın olarak kullanılır.

Faktör Analizi

Kaynak veriler Faktör Analizi sonuçları ile içermemekle birlikte, Kişisel ve Psikolojik Profil gibi çok boyutlu bir yapıyı ölçen bir ölçeğin uyarılması, genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) teknikleri kullanılır. Bu analizlerin amacı, orijinal ölçeğin önerdiği faktör yapılarını (yani, hangi maddelerin hangi alt boyutları oluşturduğunun) Türk kültüründeki örnekleme de doğrulanıp doğrulanmadığını tespit etmektir.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin maddelerinin teorik olarak belirlenmiş olan kişisel düzeylilik, ilişkisel çatışma, splitting veya travma alt boyutlarına uygun bir şekilde kümelendiğini göstermiş olmalıdır. Bu, ölçeğin yapısal geçerliliğini kanıtlamak için kritik bir adımdır.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Yazılı öz bildirim ölçeği (Self-report questionnaire).

Language Available: Türkçe (Turkish), Orijinal formu İngilizce (English).

Population Group: Yetkinler, özellikle yakın ilişkiler içinde olan bireyler.

Age Group: Genellikle 18 yaş ve üzeri yetkinler.

Population Details: Uyarlama çalışması için kullanılan örneklem detayları, Yakın Doğu Üniversitesi'nde sunulan yüksek lisans tezinde yer almaktadır.

Test Methodology: Likert Tipi derecelendirme metodolojisi kullanılarak katılımcılardan her bir ifadeye ne ölçüde katıldıkları belirtilmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik özellikler, ilişkisel çatışma, bölme (splitting), cinsel travma, uyarlama, Zihniye Okray, Yakın Doğu Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Not provided in the source material).

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar Zihniye Okray için: zokray@eul.edu.tr (Avrupa Üniversitesi, Lefke).

Correspondence Address: Yakın Doğu Üniversitesi Uygulamalı ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs (Tez dönemi itibarıyla).

Çizinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe uyarlama çalışması 2005 yılında tamamlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım veya bilimsel araştırmalarda kullanım için gerekli izinlerin, sorumlu yazar Zihniye Okray veya orijinal ölçeğin telif hakkı sahipleri ile iletişime geçilerek alınması gerekmektedir. Kullanım ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Bu ölçek ile ilgili detaylı bilgi ve tam metin tez içeriği Yakın Doğu Üniversitesi kütüphane kaynaklarında bulunabilir. Ayrıca, ölçeğin orijinal PDF belgesi için aşağıdaki link ziyaret edilebilir: [kisisel-ve-iliskisel-profil-toad.pdf](https://www.yakindougu.edu.tr/kisisel-ve-iliskisel-profil-toad.pdf).

Kaynaklar

Okroy, Z., Palabıykoğlu, RN, Çakıcı, E.(2005). *Turkish translation of personal and relationship profile*. (Unpublished Master Thesis,). Near East University Institute of Applied and Social Sciences, Nicosia.

Tezin çevrimiçi bağlantısı: docs.neu.edu.tr.

Kişisel ve İlişkisel Profil Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

80. 18 yaşından daha küçükken, ailemden bir yetişkin cinsel organlarımı dokunmam veya bakmamı sağlad veya o benimkilere bakt veya dokundu
81. Esimle olan ilişki son vermeyi ciddi ciddi düşündüm
83. Esirimin çok önemli veya çok kötü olduğu düşünceleri arasında gidip gelirim
84. Bir adamın karnının yüzüne tokat atmasını onaylayacağım bir durum düşünebilirim.